

Waarvoor leren we leerlingen lezen in 2006?

1 februari 2006

Auteur: Ides Callebaut

Volume: 35

Nummer: 3

Pagina's: 47-50

Documenten

- [vonk_jrg35_007.pdf](#)

47 waarvoor leren we leerlingen lezen in 2006 ides callebaut misschien heeft u ook de advertentie van mediasmart gelezen een leerkracht die goed begrijpend kan lezen zoals hij dat vroeger op school geleerd heeft en zoals men dat soms nog in taal methodes doet zal waarschijnlijk vrij enthousiast naar de website gaan en het didactisch materiaal downloaden of bestellen wie wil zijn leerlingen niet reclamewijs maken maar heeft hij de tekst dan goed gelezen begrijpend lezen is niet genoeg oals tegenwoordig in bijna elke advertentie is het ook van deze advertentie de bedoeling de lezer te verleiden de tijd dat een advertentie gewoon zei een verse lading kabeljauw is vanaf te koop in is al lang voorbij de informatie in een advertentie een krant een folder kunnen begrijpen is niet slecht maar vaak ruim onvoldoende zoals bij deze advertentie men zegt vaak als een mopje dat je bij verzekeringen de kleine letters moet lezen als je de kleine lettertjes niet goed gelezen hebt loop je er ook in deze advertentie met open ogen in nog erger je denkt dat je goed bezig bent met het kritisch opvoeden van je leerlingen je wilt ze immers reclamewijs maken maar je bent er echt goed ingerold je kunt deze advertentie immers alleen begrijpen als je ook de kleine letters gelezen en begrepen hebt een initiatief van de raad voor de reclame en zijn leden unie der belgische adverteerders uba association of communication companies acc belgische vereniging voor audiovisuele media bvam belgische vereniging van dagbladuitgevers vlaamse dagbladers bvdu federatie der belgische magazines febelma unie van de uitgevers van de periodieke pers upp associatie der exploitanten van affichage aea belgisch direct marketing verbond bdmv interactive advertising bureau iab februari 2006 nummer 3 35e jaargang 48 kortom als je je afgevraagd hebt wie ons welke middelen zetten met deze reclame iets wil vertellen wat hun reclamemensen in om ons bedoelingen zijn waarvoor ze ons wel te misleiden aanzien waarom ze dat nu doen maar meestal zijn dat geen vragen in lessen taalgebruik begrijpend lezen voor deze tekst zijn ze echter de sleutels voor het echt begrijpen kijken we even naar hun taalgebruik dat is van deze boodschap opvallend sober het klinkt niet opwindend het lijkt puur informatief slim bedacht he als je goed leest en je afvraagt wie

die wie een beetje achterdochtig is kan zich al mensen wel zijn die ons zo edelmoedig direct gerustgesteld voelen het klinkt niet didactisch materiaal over reclame aan als reclame bieden besef je dat het allemaal mensen zijn die leven van reclame hun bedrijven alleen de slogan wees reclamewijs doet kunnen maar bestaan als ze ons met wat aan reclame denken daar moeten we reclame kunnen verleiden en misleiden hoe dus eventjes grondiger naar kijken op het kunnen die mensen dan leerlingen eerste gezicht denk je leuk gevonden ik reclamewijs maken zou misschien zelf gekozen hebben voor kritisch in plaats van voor reclamewijs maar dat laatste woord klinkt leuker of is het meer dan alleen maar leuker reclame waar begrijpend lezen makers zijn gevoelige taalgebruikers ze stopt wordt lezen soms juist gebruiken niet het woord kritisch want het boeiendst dan zou de leugen te grof zijn ze doen wat ze vaak doen in reclame een onduidelijk door ons af te vragen wie de zender wel is woord gebruiken om juist te verbergen en wat zijn bedoeling kan zijn door dus waarover het eigenlijk gaat goedgelovige meer te doen dan de tekst op zichzelf te lezers interpreteren reclamewijs spontaan begrijpen zijn we te weten gekomen dat het als ook kritisch want ze vinden het evident niet de bedoeling van de makers is kinderen dat je tegenover reclame kritisch moet zijn echt reclamewijs te maken toch niet in de maar ze vergissen zich geen haar op het betekenis die een normale leerkracht daarin hoofd van de reclamemakers denkt eraan ziet namelijk kritisch dat is geen prettige de kinderen kritisch te maken de kinderen vaststelling je kunt de advertentie dan ook te leren welke sluwe strategieën ze in de prullenmand gooien gebruiken om hen te verleiden of te misleiden ze zouden zichzelf broodroven maar het kan wel leuk en boeiend worden als je daarmee nog even wacht en je met reclamewijs kunnen de adverteerders afvraagt hoe hebben ze het aangepakt nog zeggen we hebben niet gezegd dat welke weg en welke middelen hebben ze we de kinderen kritisch willen maken we wel gebruikt om ons te misleiden voor een hebben dus niet gelogen wij willen les in de basisschool wat hoog gegrepen leerlingen laten begrijpen hoe reclame maar zeker bruikbaar voor studenten in de gemaakt wordt hoe knap reclame vaak is lerarenopleiding en voor leerlingen in de allemaal dingen die waar zijn en zelfs leuk hoogste jaren van het secundair onderwijs om te weten je kunt vaak genieten van 35e jaargang nummer 3 februari 2006 49 mooie spitsvondig maakte reclame hoe help je leerlingen te maar je vergeet best niet dat reclame ontwikkelen tot echte mensen alle middelen gebruiken die ze kritische lezers hebben om ons om de tuin te leiden natuurlijk niet door ze alleen technisch te inzet van psychologie en leren lezen maar ook niet door ze alleen marktonderzoek begrijpend te leren lezen zelfs niet door het leesplezier te stimuleren en dat in de lessen vaak weer de nek om te ze spelen in op dingen waarvan we ons niet wringen zeker niet door materiaal van bewust zijn ze pakken ons op onze mediasmart te gebruiken gevoeligheden en onze zwakheden om die te vinden doen ze graag een beroep op je maakt van je leerlingen goede lezers door psychologen en marktonderzoekers de hen te leren dat een tekst nooit uit de hemel wetenschap in dienst van de reclame welk gevallen komt maar een auteur heeft die verweer heeft een consument die zich van heeft niet alleen een boodschap die ze niets bewust is en die denkt dat hij goed moeten begrijpen die weet waarom hij zelf beslist op iets

in te boodschap heeft ook een je maakt van je gaan iets te kopen geen daartegen relatie met de werke leerlingen goede helpen alleen inzicht in hoe reclame werkt lijkheid is hij wel zo lezers door hen te en kritisch kunnen lezen be trouw baar als hij eruit leren dat een tekst ziet die auteur heeft ook nooit uit de hemel wil je je leerlingen reclamewijs maken bedoelingen hij heeft ook gevallen komt dan moet je je leerlingen dat allemaal duide voor lezers geschre ven maar een lijk maken voor mij is dat een absoluut en als je goed leest kun auteur heeft noodzakelijk on- derdeel van leren lezen je zien waarvoor hij die voor mediasmart natuurlijk niet lezers aanziet de makers van deze advertentie bijvoorbeeld zien hun vormgeving lezers aan voor idealistische leer krachten die hun leerlingen graag reclame wijs maken en de vormgeving van deze advertentie is die maar al te blij zijn met kant en klaar les merk waardiger dan ze lijkt ze ziet er materiaal de reclame jongens zien die leer verrassend sober en armoedig uit je zou krachten wel voor een beetje kritisch aan het omge keerde verwachten van een want ze verstoppen hun bedoeling achter vereniging van reclame mensen maar wees een wat saai sober betrouw baar uit zien de ge rust ze hebben er heel goed over nage adver tentie en achter een verhullende taal dacht een opvallende blitse reclame zou de lezer juist wan trouwig gemaakt heb ben ik weet niet wat de omstandigheden zijn die met hun sober heid hebben de reclame de mensen van media smart ertoe aangezet makers onge twij feld de indruk willen geven heb ben die actie te beginnen zijn ze bang dat er helemaal geen winstbejag of iets dat goede leerkrachten van hun leer lingen dergelijks achter zit integendeel perfide werkelijk kritische lezers zouden mak- en maar knap ik geef het grif toe ik heb veel willen ze die dus voor zijn en dat kri- tisch bewondering voor reclame jon gens maar ik maken op hun voorwaarden overnemen ik wil niet door hen belazerd worden weet het niet februari 2006 num- mer 3 35e jaargang 50 hoe reageer je dan daarop de minister van zijn kan wel weg met mager leesonderwijs onderwijs heeft deze actie niet gesteund hij maar juist de zwakkere kinderen en de en of zijn kabinetsmedewerkers zijn dus kin- deren die uit milieus komen die zich goede lezers leerkrachten die ook goede ge- makkelijk door reclame laten verleiden lezers zijn gaan er beter ook niet zomaar op moeten we beschermen door ze kritisch te in ze kunnen die advertentie wel ge- bruiken maken door ze dus heel goed te leren om hun leerlingen te laten er varen hoe sluw lezen door dacht advertenties wel kun nen zijn leerkrachten waarom zou je in kunnen daaruit ook de de klas niet doen leren lezen is een politieke con- clusie trekken dat leren wat een goede lezen veel meer is dan daad lezer in het echte be grijpend lezen je zou leven wel doet daarop kunnen antwoord ik bedoel daarmee natuurlijk niet een partij proberen de hele den met de school moet poli- tieke daad wel een daad van opvoeden context van een de leer lingen goed leren voor een samenleving wie denkt dat begrij tekst goed te begrijpen wat ze lezen de pend lezen voldoende is doet meestal bekijken rest hoeven de leerlingen zonder dat te beseffen aan wat paulo maar zelf te doen back to freire bancaire opvoeding noemde je basics ik vind dat maar investeert erin wat opbrengt je leidt een flauw excuus waarom zou je in de klas kinderen op om er geschikte volgzone niet doen wat een goede lezer in het echte arbei ders bedienden uitvoerders van leven wel doet proberen de hele context van instructies gemakkelijk beïnvloedbare con een

tekst goed te bekijken pas dan begrijp su menten van te maken je een beetje wat iemand zegt of schrijft wil je je leerlingen echter helpen om gezonde gelukkige krachtige burgers van onze sa men leving te worden dan moet je is dat niet wat te veel hen oefen en om teksten te begrijpen in hun gevraagd voor de zwakke volledige context en dat is meer dan lezers begrijpend lezen het is niet alleen noodzakelijk in onze samenleving maar het is ik zou denken juist niet wie zelf intelligent ook veel boeiender en rijker dat is pas echt ter is of wie van thuis uit kritisch heeft leren lezen ides callebaut p a katholieke hogeschool brugge oostende departement lerarenopleiding garenmarkt 8 8000 brugge idescallebaut yahoo com 35e jaargang nummer 3 februari 2006